

Kasvattajan opas

Icehearts-kasvatustyön tinkimätön ydin

-

Yksikään lapsi ei jää yksin.

Sisällys

Verkkoversiossa voit siirtyä suoraan haluamaasi kohtaan napsauttamalla otsikkoa.

Johdanto.....	2
Icehearts-toiminnan tavoite.....	2
Icehearts-toiminnan arvot sekä asenne- ja palvelulupaus.....	3
Lapsivalinnat ja joukkueen kokoaminen.....	7
Icehearts-toiminnan ja kasvatustyön elementit.....	8
Koulutyön tuki ja periaatteet.....	9
Perheiden ja huoltajien tuki.....	11
Harrastuksena Icehearts.....	14
Pienryhmä- ja yksilötyö.....	15
Toiminta koulun loma-aikoina.....	16
Yhteistyö viranomaisten ja muiden lapsen palvelujen kanssa.....	17
Yhteistyön peruselementit ja muistilistat.....	17
Ilmoitusvelvollisuus.....	18
Seuranta, vaikuttavuus ja tutkimus.....	19
Vastuullisuus ja velvollisuudet.....	21
Lapset, joukkue ja Icehearts-malli.....	21
Icehearts-organisaation ohjeistukset.....	21
Vastuunjako.....	24

Icehearts-kasvattajan opas 1.0

Työryhmä: Jani Söderling, Irina Tiitinen ja Mikko Salasuo

Julkaisija: Suomen Icehearts ry

Vantaa 1.10.2026

Paino: Nordprint, Helsinki

Johdanto

Luet nyt Icehearts-kasvattajan opasta. Se on tehty ennen kaikkea kasvattajien käyttöön ja määrittää Icehearts-kasvatustyön tinkimättömän ytimen. Oppaaseen on koottu keskeistä tietoa Icehearts-kasvattajan työstä ja erilaisia ohjeita sekä kasvatustyön käytäntöjä ja periaatteita. Kasvattajan opas on tiivis kokonaisuus, joka sopii arkiseen kasvatustyöhön, työn suunnitteluun ja perehdytykseen. Opas tukee kasvattajien, mentorien eli esihenkilöiden ja hallinnon työtä sekä selkeyttää kasvattajan työhön kohdistuvia odotuksia ja vaatimuksia. Opas täydentää muita kasvatustyötä koskevia ja ohjaavia materiaaleja (mm. Kasvattajan käsikirja ja Skhole.fi-materiaalit). Se on tarkoitettu luettavaksi ajan kanssa, ja siihen voi palata aina tarvittaessa.

Icehearts-kasvattajan työ on pysynyt sydämeiltään samana kolme vuosikymmentä. Työtä on alusta lähtien tehty erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten rinnalla. Kasvatustyön sisältöjä ja käytäntöjä on vuosien varrella päivitetty, tarkennettu ja jäsennetty useampaan kertaan, mutta työn perustana olevat pitkäkestoisuus, kokonaisvaltaisuus ja lapsilähtöisyys ovat säilyneet ennallaan. Vuosien saatossa Icehearts-toiminnasta on tullut tunnettu, arvostettu ja palkittu toimintamalli ennaltaehkäisevään lastensuojeluun.

Toimintaoppaan nimessä oleva 1.0 viittaa siihen, että opas on vuosittain päivitettävä ja kehittyvä dokumentti. Siinä on linkkejä lisämateriaaleihin, kuten Skhole.fi-oppimisympäristöön ja Teamsissa säilytettäviin materiaaleihin. Oppaan ensimmäisellä lukukerralla on hyödyllistä kirjautua valmiiksi Skholeen.

Icehearts-toiminnan tavoite

Icehearts-toiminnan keskeinen tavoite on ehkäistä syrjäytymistä, vahvistaa osallisuutta ja edistää laaja-alaisesti lasten ja nuorten hyvinvointia. Icehearts-toiminnassa pyritään kasvattamaan lapsista ja nuorista hyvinvointia itselleen ja ympärilleen tuottavia aikuisia.

Icehearts-organisaation motto on: "Olemme olemassa, jotta yksikään lapsi ei jää yksin." Toinen tärkeä kasvatustyötä ohjaava ajatus on: "Autamme lasta näkemään hyvän itsessään ja muissa."

Icehearts-toiminta tarjoaa pitkäkestoista ja kokonaisvaltaista tukea lapselle ja hänen perheelleen sekä täydentää peruspalveluita. Kasvatustyön ja -toiminnan ytimessä on luotettava aikuinen, joka kulkee tukea tarvitsevan lapsen rinnalla 12 vuoden ajan.

Icehearts-toiminnan arvot sekä asenne- ja palvelulupaus

Icehearts-toiminnan keskeisiä arvoja ovat:

- Lapsilähtöisyys.
- Luottamus.
- Pitkäjänteisyys.
- Läsnäolo.

Kasvattajat antavat asennelupauksen, joka ohjaa kasvatustyötä ja on perusta sen arvopohjalle.

Asennelupaus

Lapsi tulee aina ensin

- *Näemme lapsessa hyvää ja olemme lapsen puolella joka tilanteessa.*
- *Kohtaamme lapset rakkaudella, lämmöllä ja läsnäololla, mutta osaamme myös vetää rajoja.*

Periksi ei anneta

- *Sitoudumme pitkään ihmissuhteeseen ja kuljemme lapsen rinnalla koko matkan.*
- *Teemme sen, mitä tilanne vaatii – myös silloin, kun muut luovuttavat.*

Ratkaisukeskeisyys ja rohkea toiminta

- *Etsimme ratkaisuja, emme syyllisiä.*
- *Uskallamme puuttua, kysyä, kyseenalaistaa ja keskustella vaikeistakin asioista.*
- *Reagoimme nopeasti ja ketterästi lapsen parhaaksi.*

Arvostava kohtaaminen

- *Kuuntelemme, sovitlemme ja rakennamme siltoja kodin, koulun ja palvelujen välillä.*
- *Jokainen lapsi, perhe ja yhteistyökumppani kohdataan kunnioittavasti ja ennakkoluulottomasti.*

Yhteisöllisyys ja ammatillinen nöyryys

- *Työskentelemme yhdessä – tiiminä, yhteisönä ja kumppaneina.*
- *Tunnistamme omat rajamme, reflektomme ja opimme.*
- *Virheitä ei pelätä: teemme työmme niin hyvin kuin osaamme ja kehitämme jatkuvasti toimintaamme.*

| Rehellisyys, turvallisuus ja vastuun kantaminen

- *Pidämme kiinni lupauksistamme ja olemme turvallisia aikuisia.*
- *Emme leimaa tai syyllistä.*
- *Emme ole ennakkoluuloisia.*
- *Kannamme vastuun teoistamme ja kasvatuksen vaikuttavuudesta.*

| Icehearts, Asennelupaus 2026

Iceheartsilla on kasvatustyöstä palvelulupaus, joka on tehty yhdessä kasvattajien kanssa ja koskee työn sisältöä (2022). Palvelulupaus on ennen kaikkea kasvattajan lupaus lapselle. Se on myös lupaus, jonka Icehearts antaa rahoittajille. Kasvattajan on tärkeää perehtyä huolella palvelulupaukseen.

| Palvelulupaus

Icehearts-kasvatustyötä määrittävät seuraavat periaatteet:

- **Lapsilähtöisyys.** Näemme lapsessa hyvän haasteista huolimatta.
- **Kasvattaja on persoona.** Kasvattaja tekee työtä omalla persoonallaan ja saa myös olla leikkimielinen.
- **Pitkäkestoisuus.** Sitoudumme kulkemaan lapsen rinnalla koko Icehearts-polun ajan.
- **Kokonaisvaltaisuus.** Tuemme lasta hänen eri elämämpiireissään ja huomioimme hänen tilanteensa kokonaisuutena.
- **Läsnäolo.** Kuljemme lapsen rinnalla, tuli mitä tuli: ”Minä olen täällä sinua varten.”

Icehearts-toimintamallin keskeiset toimintaelementit eri vaiheissa:

Koulutyö

Koulutyön merkitys korostuu lapsuuden ja nuoruuden nivelvaiheissa – kuten siirryttäessä alakoulusta yläkouluun. Siirtymisen yhteydessä kasvattaja välittää lapseen liittyvää tietoa lapsen kanssa työskenteleville tahoille.

Kasvattaja tukee niitä lapsia, jotka tarvitsevat tukea. Kaikki eivät tarvitse koko aikaa yhtä paljon tukea.

Koulutyö muuttuu siirryttäessä yläkouluun ja jatko-opintoihin.

Koulutyössä huomiota ja tukea annetaan tarpeen mukaan myös koulun muille oppilaille. Kasvattaja on koulussa turvallinen ja luotettava jokaiselle lapselle.

Perheiden tuki

Perheisiin tutustuminen jo toiminnan alkuvaiheessa luo työskentelylle hyvän pohjan. Vanhempien luottamus ja sitouttaminen

toimintaan on tärkeää: ”Tiedän ja tunnen, mistä lapsi toimintaan tulee.”

Yhteistyö perheiden kanssa tiivistyy ajan myötä. Välillä voi olla karikoita ja suvantovaiheita.

Perheiden tukityössä perheisiin ollaan yhteydessä aktiivisesti ja rohkeasti. Kasvattajan työhön kuuluvat kotikäynnit, toiminnasta tiedottaminen – esimerkiksi viikkotiedotteet – ja positiivisuus. Myös kasvattajan avoimuus omasta itsestä ja taustasta voi olla hyödyllistä, kun luodaan luottamuksellista suhdetta perheeseen.

Arvokas ja ammatillinen kohtaaminen. Perheiden tukityötä tehdään yhteistyössä muiden lapsen kanssa työskentelevien tahojen kanssa.

Yksilöllinen tuki

Yksilöllinen tuki on osa työtä läpi koko Icehearts-polun. Yksilö- ja pienryhmätyö mahdollistavat nopean reagoinnin lapsen muuttuviin tilanteisiin.

Pitkäkestoisuus ja sitoutuneisuus lapsiin. Yksilöllinen, tarve- ja lapsilähtöinen lapsen huomioiminen. Ketään ei jätetä.

Icehearts-kasvattaja tarjoaa tiivistä tukea silloin, kun lapsi tai perhe sitä eniten tarvitsee.

Leirit, retket ja tapahtumat

Leirit, retket ja tapahtumat ovat lapsille ainutlaatuisia kokemuksia ja niissä syntyy tärkeitä muistoja. Osallistaminen ja myönteiset kokemukset kiinnittävät lapset yhteiskuntaan.

Leirit, retket ja tapahtumat ovat hyvä tapa rakentaa yhteisöä toiminnan alussa ja uusien lasten tullessa joukkueeseen.

Tuki ammatillisissa verkostoissa

Verkostoituminen muiden toimijoiden kanssa luo pohjan kasvattajan työskentelylle.

Yhteistyö on tärkeää, ja kasvattajan täytyy olla siinä aktiivinen.

Kun lapsi ja perhe ovat tulleet tutuiksi, osaa kasvattaja ohjata heidät tarkoituksenmukaisiin palveluihin. Lapsen etu on etusijalla myös verkostoissa tehtävässä yhteistyössä – kasvattaja on lapsen ”asianajaja”.

Verkostoissa tehtävän yhteistyön merkitys korostuu lapsen kasvun nivelvaiheissa ja lapsen kanssa työskentelevien aikuisten vaihtuessa. Icehearts-kasvattaja tuntee lapsen ja hänellä on hyvä kokonaiskuva lapsen ja perheen tilanteesta.

Pitkäkestoinen vapaa-ajan harrastus

Harrastaminen on yhteisön ja ryhmäytymisen kannalta tärkeää läpi koko Icehearts-polun.

Harrastustoiminnan sosiaalisesti kokoava merkitys korostuu muun muassa silloin, kun iltapäiväkerhotoiminta loppuu ja uudelleen murrosiässä. Kun harrastaminen on mielekästä ja lasten toiveiden mukaista, on joukkue helppo saada yhteen ja pitää yhtenäisenä.

Liikkumisen ilo ja liikunnallinen elämäntapa ovat läsnä myös silloin, kun muut harrastukset ehkä jäävät. Icehearts on lapsen osaamisesta ja taidoista riippumatta turvallinen paikka liikkua ja harrastaa.

Liikunta tukee itsetuntoa murrosiässä ja kehon muuttuessa.

Icehearts, Palvelulupaus 2026

Lapsivalinnat ja joukkueen kokoaminen

Lapset valitaan joukkueeseen yhdessä kunnan esi- ja perusopetuksen henkilöstön sekä sosiaalialan ammattilaisten kanssa. Icehearts-toimintaan valitaan lapsia, jotka tarvitsevat kasvussaan erityistä tukea. Toiminnassa mukana olevilla lapsilla on tunnistettu tuen tarve tai heidän kasvuunsa, kehitykseensä tai hyvinvointiinsa liittyvä huoli. Heidän elämäntilanteisiinsa liittyy erilaisia kuormittavia taustatekijöitä. Kasvatustyössä lasta ja hänen tilannettaan tarkastellaan kokonaisvaltaisesti ja pyritään tunnistamaan käyttäytymisen taustalla olevia tekijöitä.

Kasvun tuen vastaanottamisesta ja Icehearts-toimintaan osallistumisesta lopullisen päätöksen tekee aina lapsen huoltaja.

Lapsia valittaessa ja huoltajan lupaa pyydettyessä kasvattajan tulee huolehtia Iceheartsin käytäntöjen mukaisesti tietosuojasta.

Ryhmäkoko ja sen kasvattaminen

Icehearts-joukkueeseen valitaan aluksi tyypillisesti 6–10 lapsen ydinryhmä. Se muodostaa joukkueen rungon, jonka kanssa varsinainen joukkue-toiminta käynnistyy ydinryhmän lasten aloittaessa perusopetuksen ensimmäisen luokan. Kun joukkueen sosiaalinen kantokyky kasvaa ja kasvattaja arvioi ajankohdan sopivaksi, toimintaan otetaan mukaan lisää lapsia. Lapsimäärää kasvatetaan neljän ensimmäisen toimintavuoden aikana siten, että joukkueessa on viimeistään neljännen toimintavuoden lopussa 20–25 lasta.

Icehearts-toimintamalli perustuu siihen, että lapsiryhmä muodostaa vertaisyhteisön ja mahdollistaa mielekkään harrastamisen. Lapsimäärä on tärkeä myös siksi, että noin 20 lapsella toiminnan kustannusvaikuttavuus kunnalle on vahvasti positiivinen – Icehearts-toiminta säästää pitkällä aikavälillä merkittävästi yhteiskunnan kuluja.

Ikävuodet ja Icehearts-polun vaiheet

Lapset tulevat Icehearts-toimintaan 6–10-vuotiaina ja ovat siinä mukana aina 18 ikävuoteen saakka. Sama kasvattaja kulkee lasten rinnalla koko matkan.

Icehearts-kasvattajan työn painopiste muuttuu lasten ikävaiheen ja tarpeiden mukaan. Kasvattajan on hyödyllistä ja tärkeää tutustua Skholessa 12-vuotisen polun eri vaiheisiin ja lasten muuttuviin tarpeisiin: [12-vuotisen polun vaiheet Skholessa.](#)

Icehearts-toiminnan ja kasvatustyön elementit

Icehearts-toiminnassa on hieman tarkastelutavasta riippuen 5–8 peruselementtiä: koulutyö, iltapäivätoiminta, perheiden tukeminen, yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, leiri- ja retkitoiminta, harrastaminen sekä pienryhmä- ja yksilötyö.

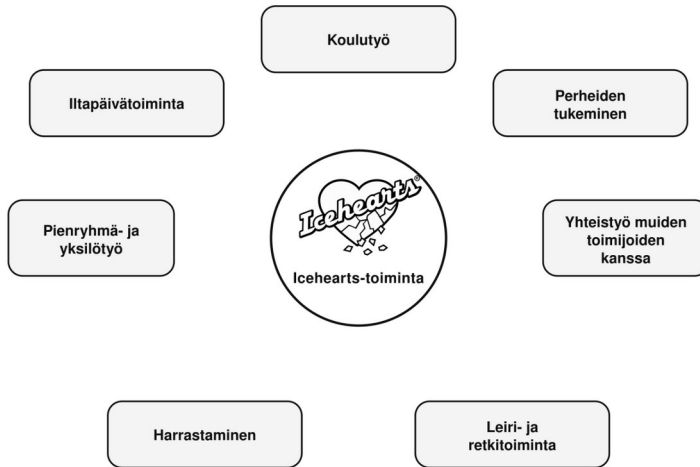
Koulutyö on keskeinen osa kasvatustyötä, ja sen merkitys korostuu lasten ollessa perusopetuksessa. Icehearts-kasvattaja tukee lapsia koulunkäynnissä ja oppimisessa. Iltapäivätoiminta painottuu toiminnan ensimmäisiin vuosiin. Läksyjen tekeminen ja oppisen opettelu on tärkeä osa iltapäivätoimintaa. Vaikka iltapäivätoiminnan lakisääteisyys koskee vain 1.–2.-luokan oppilaita, voi kasvattaja järjestää sitä omalle joukkueelleen tarpeen mukaan pidempään.

Kasvattaja tukee perheitä arjen kasvatuskysymyksissä. Vaikka tuen tarve ja sisältö vaihtelevat lapsikohtaisesti, on perheiden tukeminen osa kasvatustyötä koko 12 vuoden ajan.

Kasvattaja osallistuu tarpeen mukaan lasta koskeviin palavereihin ja neuvotteluihin yhteistyötahojen kanssa. Yhteistyö muiden lasten kanssa työskentelevien toimijoiden kanssa jatkuu niin ikään läpi koko 12-vuotisen Icehearts-polun. Leiri- ja retkitoiminta on vuodenkierrossa hieman satunnaisempaa ja painottuu kesäaikaan, mutta kuuluu silti olennaisesti Icehearts-toimintaan. Vinkkejä ja ohjeita leirien ja retkien järjestämiseen kannattaa kysyä kokeneilta kasvattajilta.

Icehearts-toiminta on syntynyt liikunnan harrastamisen ympärille. Liikunta, urheilu tai muu yhteinen harrastus onkin olennainen osa Icehearts-kasvatustyötä ja -toimintaa. Se tekee Icehearts-toiminnasta erityistä. Harrastus valitaan yhdessä lasten kanssa, ja sitä toteutetaan mahdollisimman pitkälle lasten toiveiden mukaisesti. Tyypillisiä pitkäaikaisia harrastuksia ovat esimerkiksi jalkapallo, futsal ja salibandy.

Myös pienryhmätoiminnalla ja yksilötyöllä on tärkeä paikkansa Icehearts-kasvattajan työssä. Niitä toteutetaan lasten tarpeiden mukaan koko 12-vuotisen yhteisen matkan ajan. Yksilötyön merkitys korostuu Icehearts-polun viimeisinä vuosina, kun nuoret opiskelevat eri paikoissa ja osa nuorista ei enää osallistu säännöllisesti ryhmätoiminnassa.

Kuva 1. Icehearts-tuen elementit

Koulutyön tuki ja periaatteet

Icehearts-toiminnan yhtenä päämääränä on varmistaa, että toiminnassa mukana olevat lapset saavat peruskoulun päättötodistuksen ja toisen asteen koulutuspaikan. Koulu ja koulutus vahvistavat lasten ja nuorten tulevaisuuden näkymiä ja ehkäisevät syrjäytymistä. Peruskoulun päättötodistus ja ammatillinen tutkinto ovat tutkimusten mukaan yhteydessä parempaan työllisyyteen ja toimeentuloon sekä pienempään myöhemmän huono-osaisuuden riskiin. Kasvattajalla onkin tärkeä rooli tukea lapsen pärjäämistä kouluarjessa ja edistää koulumenestystä.

Koulu on lapsen kasvun ja kehityksen kannalta keskeinen paikka, jossa lasta tuetaan ja hänen kehitystään seurataan pitkäjänteisesti.

Yksittäisten lasten tuen tarve koulutyössä vaihtelee huomattavasti, ja kasvattajan täytyykin tietää, millaista tukea kukin lapsi tarvitsee.

Esittäytyminen ja suunnitelma

Kun uusi kasvattaja aloittaa tai kasvattaja siirtyy uuteen kouluun, hän esittäytyy koulussa ja kertoo Icehearts-toiminnasta. Skholessa on valmiita materiaaleja, joita voi toimittaa kouluun jo ennen esittäytymistä. Esittäytyminen kannattaa aloittaa rehtorista. Tämän jälkeen esittäydytään koulun muulle henkilöstölle. Myös esihenkilö voi osallistua

esittäytymiseen, erityisesti silloin, kun Icehearts-toiminta käynnistyy uudella alueella ja uudessa koulussa.

Kasvattaja, tarvittaessa esihenkilön kanssa, luo koulun henkilökunnan kanssa Icehearts-koulutyön suunnitelman. Siinä määritetään ja sovitaan yleisellä tasolla kasvattajan koulutyön sisällöstä. Suunnitelma lähtee lasten tarpeista ja sitä päivitetään tarpeen mukaan.

Koulun nivelvaiheet, kuten koulun aloittaminen, siirtyminen yläkouluun tai toisen asteen opintoihin, ovat kasvatustyössä tärkeitä ajankohtia, jotka vaativat kasvattajalta erityistä paneutumista.

Mikäli kasvattaja aloittaa työskentelyn koulussa, jossa ei ole aiemmin ollut Icehearts-toimintaa, kannattaa Icehearts-toiminnan esittely suunnitella huolella yhdessä esihenkilön kanssa.

Yhteistyö koulun henkilöstön kanssa

Icehearts-toiminnassa mukana olevien lasten opettajat ovat kasvattajalle tärkeitä yhteistyökumppaneita. Kasvattajan tulee pitää opettajiin jatkuvaa keskusteluyhteyttä.

Koulussa toimii useita Icehearts-lasten kannalta tärkeitä henkilöitä, kuten terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi. Kasvattaja tekee heidän kanssaan yhteistyötä, mikä helpottaa lasten pääsyä tarkoituksenmukaisiin palveluihin ja tukitoimiin. Kasvattaja osallistuu mahdollisuuksiensa mukaan joukkueensa lasten koulun erilaisiin verkostoihin ja palavereihin (vanhempainvartit, oppimiskeskustelut, terveydenhoitajan tapaamiset tai opiskeluhuoltoryhmä). Kasvattajalla on myös tärkeä rooli oppilas- ja opiskeluhuoltoryhmässä.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kasvattaja toimii tarpeen mukaan linkkinä kodin ja koulun välillä. Kasvattaja pohtii yhdessä koulun ja perheen kanssa lapsen tarpeisiin sopivia tukimuotoja sekä toimii tiedonvälittäjänä kodin ja koulun välillä.

Kasvattaja tuntee perheiden erilaiset tilanteet ja tarpeet sekä osaa arvioida, millaista tukea kukin perhe tarvitsee. Joillakin perheillä on haasteita suomen kielen kanssa, ja osalta puuttuu luku- tai kirjoitustaito, mikä vaikeuttaa esimerkiksi Wilma-viestinnän seuraamista. Kasvattajan kautta tieto lapsen tilanteesta ja käyttäytymisestä välittyy kotiin henkilökohtaisesti, selkeästi ja helpommin ymmärrettävästi.

Koulutyön lapsikohtainen priorisointi

Kasvattaja määrittelee lapsikohtaisesti tarpeen koulunkäynnin tuelle. Yksi lapsi tarvitsee enemmän tukea oppimiseen, kun toinen taas

käyttäytymiseen tai muihin haasteisiin. Icehearts-koulutyö perustuu toiminnassa mukana olevien lasten tarpeiden huomioimiseen. Kasvattaja priorisoi tukea siten, että se painottuu akuutisti tukea tarvitseviin lapsiin. Kaikki eivät tarvitse samanaikaisesti yhtä paljon tukea.

Koulutyössä pärjääville lapsille riittää, että kasvattaja kohtaa heidät välitunneilla ja koulun käytävillä. Koulu on kasvattajalle tärkeä kohtaamispaikka, vaikka ei istuisikaan oppitunneilla joidenkin lasten vieressä.

Perheiden ja huoltajien tuki

Icehearts-kasvattaja on perheiden ja huoltajien kasvatuskumppani. Icehearts-toimintaan osallistuu lapsia, joiden perheissä ja elämäntilanteissa on erilaisia kuormittavia tekijöitä. Kasvattajan on tärkeää tuntea lapsen perheolosuhteet ja elinympäristö, sillä perhettä kuormittavat tekijät selittävät osaltaan lapsen haasteita ja käyttäytymistä.

Vanhempien, huoltajien ja muiden lapselle tärkeiden ihmisten myönteinen suhtautuminen Icehearts-toimintaan on tärkeää, jotta lapsi kokee kasvattajan ja tämän tarjoaman tuen myönteisenä osana elämäänsä. Icehearts-kasvattajan työnkuvaan kuuluukin luottamuksellisen suhteen rakentaminen vanhempiin ja huoltajiin jo toiminnan varhaisessa vaiheessa.

Kasvattajan tulee huomioida vanhempien ja huoltajien voimavarojen rajallisuus sekä mahdollinen sosiaalisten verkostojen ohuus. Vanhempien ja huoltajien osallistaminen toimintaan voi vahvistaa perheen voimavaroja, tukea vanhemman ja lapsen yhdessäoloa sekä edesauttaa kasvattajan ja perheen välistä yhteistyötä.

Kasvattajan tuki perheelle perustuu lapsen tarpeisiin. Kasvattaja voi auttaa huoltajia ja perhettä lapsen arkeen liittyvissä asioissa, mutta hänen tehtävänsä ei ole hoitaa perheen asioita sen puolesta tai ottaa vastuulleen muille palveluille kuuluvia tehtäviä. Kasvattaja sopii tuen tavoitteista ja rajoista perheen kanssa ja ohjaa perheen tarvittaessa muun avun piiriin.

Vanhemmat ja huoltajat voivat osallistua toimintaan monin tavoin ja omien mahdollisuuksiensa mukaan. He voivat esimerkiksi olla mukana tapahtumissa, toimia tukena retkillä ja pelimatkoilla tai osallistua muuhun joukkueen yhteiseen toimintaan.

Perheiden tuen käytännöt ja periaatteet

Perheiden kanssa tehtävää työtä ohjaa periaate: kun perhe voi hyvin, myös lapsi voi hyvin.

Aloituspalaveri

Jokaisen toiminnassa aloittavan lapsen kohdalla järjestetään aloituspalaveri. Aloituspalaverissa lapselle ja vanhemmille tai huoltajalle kerrotaan Icehearts-toiminnasta sekä siihen liittyvistä mahdollisuuksista ja odotuksista. On tärkeää keskustella vanhempien tai huoltajan kanssa siitä, mitä he toiminnalta odottavat ja toivovat. Aloituspalaveriin kannattaa varata rauhallinen paikka, ja esimerkiksi lapsen koti on siihen hyvä paikka.

Yhteystietolomake

Perheen kanssa täytetään yhdessä yhteystietolomake (kuljetus- ja tutkimuslupineen).

Yhteystietolomakkeet eri kielillä: [Yhteystietolomakkeet eri kielillä Skholessa.](#)

Säännöllinen yhteydenpito

Yhteydenpito vanhempiin tai huoltajaan on säännöllistä ja suunnitelmallista. Alkuvuosina yhteydenpito on luontevaa ja toistuvaa. Myöhemmin sitä tehdään harvemmin ja suunnitelmallisemmin. Aktiivinen yhteydenpito vahvistaa luottamusta kasvattajaan ja madaltaa yhteydenpidon kynnystä. Yhteydenpito on tärkeää ja kasvattajan täytyy olla siinä aktiivinen.

Suunnitellut vanhempain- tai perhetapahtumat

Icehearts-kasvattajan työhön kuuluu järjestää vähintään yksi vanhempain- tai perhetapahtuma vuodessa.

Tapahtumien avulla vahvistetaan huoltajien osallisuutta ja luodaan huoltajien välille yhteenkuuluvuuden tunnetta. Samalla vahvistetaan lapsen ja huoltajan välistä vuorovaikutusta.

Hyviä tapahtumamuotoja ovat esimerkiksi vanhempainillat, vanhemmat vastaan lapset -pelitapahtumat, perheretket sekä vanhempien kutsuminen katsomaan pelejä ja kulttuuriesityksiä.

Vanhempien arjen tuki

Kasvattajan tehtävänä on kulkea perheen rinnalla sekä tukea, kannustaa, auttaa, neuvoa ja ohjata palveluihin. Kasvattaja tarjoaa tukea myös perheen huoliin ja kriiseihin. Perheen ja huoltajien kohtaaminen ja

kuunteleminen on tärkeää. Kasvattaja auttaa perhettä tarvittaessa matalalla kynnyksellä, sillä oikea-aikainen apu ja tuki arjessa voivat vahvistaa perheen voimavaroja. Vanhempien tai huoltajien huolten kuunteleminen voi vahvistaa perheen kokemusta siitä, ettei lapsen tarpeita tarvitse kohdata yksin.

Kasvattajan tarjoaman avun ja tuen sisältö riippuu perheen tilanteesta ja tarpeista. Joillekin perheille tuki voi tarkoittaa kyyditysapua tai lapsen tukemista kouluaamuina, toisille taas apua erilaisten hakemusten täyttämässä tai palveluissa asioimisessa.

Kasvattajan tulee tunnistaa maahanmuuttajataustaisten perheiden erityiset tuen tarpeet. Perheiden avuntarve voi liittyä esimerkiksi kulttuuriin eroihin, kielikysymyksiin tai suomalaisessa yhteiskunnassa toimimiseen. Kasvattaja edistää mahdollisuuksien mukaan perheen kotoutumista ja osallisuutta yhteiskunnassa.

Palveluohjaus

Kasvattajan tehtävänä on auttaa vanhempia tai huoltajaa löytämään lapselle ja perheelle tarkoituksenmukaisia palveluita, tukimuotoja ja -tahoja. Vanhempien tai huoltajan kanssa kannattaa keskustella asiakkuuksista eri palveluissa, kuten sosiaalitoimessa ja terveydenhuollossa. Kun kasvattaja tietää perheen asiakkuuksista, on perheen auttaminen helpompaa ja kasvattaja voi ohjata perheen tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.

Lapsen edustaminen erilaisissa tapaamisissa ja palveluissa (verkostoneuvottelut)

Kasvattaja tuntee usein lapsen tilanteen pitkältä ajalta, joten hänellä on lapsen tukijana tärkeä rooli erilaisissa viranomaistapaamisissa ja palveluissa. Kasvattaja tuntee lapsen tilanteen, voinnin, kehityskohteet, vahvuudet ja voimavarat. Tämä auttaa viranomaisia ja muita tukitahoja arvioimaan lapsen ja perheen tuen tarpeita. Kasvattaja voi tukea lasta esimerkiksi perheneuvolassa, lapsiperheiden sosiaalityössä tai terveydenhuollossa.

Kasvattajan on välitettävä tarvittavat tiedot lapsen hyvinvoinnista vastaaville viranomaisille silloin, kun lakiin perustuva ilmoitusvelvollisuus sitä edellyttää, vaikka vanhempi tai huoltaja ei olisi yhteistyöhaluinen. Iceheartsin toimintaperiaatteen mukaan kasvattaja tekee lastensuojeluilmoituksen viipymättä, kun hänellä herää huoli, jonka vuoksi lapsen mahdollinen lastensuojelun tarve on syytä selvittää.

Harrastuksena Icehearts

Icehearts-toiminnan keskeisenä viitekehyksenä ja toimintayksikkönä on joukkue. Toiminta rakentuu lasten näkökulmasta laajennetun joukkueharrastuksen ympärille, jossa kasvattaja toimii ”valmentajana”, ”ohjaajana” tai ”lapsen mentorina”. Kasvattajan tehtävänä on tukea ja ohjata lapsia harrastuksen lisäksi myös muissa arjen toimintaympäristöissä, kuten koulussa ja vapaa-ajalla.

Varsinainen harrastustoiminta toimii ennen kaikkea kasvatustyön välineenä, ja sitä toteutetaan lasten tarpeiden ja toiveiden pohjalta. Liikunta on usein keskeinen osa toimintaa – esimerkiksi joukkuelajien, monipuolisen liikunnan tai kulttuuriharrastusten muodossa – mutta tärkeintä on toiminnan yhteisöllisyys, jatkuvuus ja lasten kokonaisvaltainen tukeminen. Kasvatustyön välineeksi sopii hyvin esimerkiksi jalkapallo ja futsal, salibandy tai mikä tahansa liikunta, joka vahvistaa kasvuyhteisöä ja sosiaalista yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Iltapäivätoiminta

Toiminnan alussa koulupäivän jälkeinen iltapäivätoiminta on paikka harrastamisen harjoitteluun. Iltapäivätoiminnassa leikitään, tehdään läksyjä, syödään välipalaa, opetellaan yhdessäoloa ja kokeillaan erilaisia liikuntamuotoja. Kahden ensimmäisen vuoden ajan iltapäivätoimintaa järjestetään vähintään neljä kertaa viikossa.

Iltapäivätoiminta voi jatkua vielä kahden ensimmäisen vuoden jälkeen, mikäli se on kasvatuksellisesti hyödyllistä ja lapset haluavat sitä jatkaa. Iltapäiväkerhossa rakennetaan perusta Icehearts-ryhmätoimintaan. Toiminnassa kasvattaja saa arvokasta tietoa lasten tiedoista, taidoista, haasteista ja kiinnostuksen kohteista.

Perinteisesti ryhmäliikunta, esimerkiksi pallopelit ja joukkuelajit, on tärkeässä asemassa Iceheartsin iltapäiväkerhotoiminnassa ja myöhemmin järjestettävässä muussa viikoittaisessa ryhmätoiminnassa.

Harrastustoiminta

Icehearts-toiminnassa kasvatuksen välineenä hyödynnetään joukkueurheilua tai muuta liikuntaa, mutta myös muut harrastukset sopivat joukkueen yhteiseksi harrastukseksi. Icehearts-joukkueet harrastavat monipuolisesti liikuntaa, kulttuuria ja muita lasten toivomia harrastuksia. Kasvattaja järjestää lapsille viikoittain ryhmätoimintaa ja tarpeen mukaan pienryhmä- ja yksilötoimintaa. Liikunta on olennainen osa Icehearts-toiminnan arkea. Sen avulla edistetään lasten ja nuorten

hyvinvointia sekä kannustetaan liikunnalliseen elämäntapaan. Icehearts-toiminnassa kehitetään myös monia tärkeitä kansalaistaitoja, kuten uimataitoa ja oppimista.

Harrastamista toteutetaan pääasiassa ryhmässä ja joukkueena. Joukkueharrastus voi olla myös tavoitteellista, esimerkiksi osallistumista pallopelien sarjatoimintaan, mikäli se palvelee kasvatuksellisia tavoitteita ja lapset kokevat sen mielekkääksi. Tavoitteellisessakin liikunnassa on tärkeää muistaa, että harrastaminen on kasvatustyön väline ja tavoitteet ovat ensisijaisesti kasvatuksellisia. Icehearts-toiminnassa jokaisella lapsella on yhtäläinen mahdollisuus osallistua, oppia ja kehittyä omista lähtökohdistaan.

Icehearts-toiminnassa joukkueharrastus on lapsia kokoava sekä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta rakentava väline. Se tarjoaa lapsille kuulumisen kokemuksia sekä turvallisen ympäristön oppimiselle, onnistumisten ja pettymysten käsittelemiselle sekä yksilölliselle kehitymiselle.

Harrastaminen mahdollistaa myös vanhempien ja huoltajien osallistumisen toimintaan esimerkiksi kannustajina, kyyditysapuna, tapahtumien järjestäjinä tai joukkueen toiminnan tukijoina.

Pienryhmä- ja yksilötyö

Lapsille tärkeintä on joukkueeseen kuuluminen. Kaikki eivät pidä tai innostu esimerkiksi yhteisestä lajiharjoittelusta, jolloin heitä tuetaan muilla tavoin. Harrastaminen on vapaaehtoista.

Ryhmässä toteutettava joukkue-toiminta on useimmille lapsista riittävää ja mieluista, mutta osa lapsista tarvitsee myös muita tukimuotoja. Kasvattajan tehtävänä onkin joukkue-toiminnan ohella tehdä kohdennettua pienryhmä- ja yksilötyötä sitä tarvitsevien lasten kanssa. Joukkue-toiminta koko ryhmän kanssa on kuitenkin ensisijainen toimintamuoto.

Huomioitavaa pienryhmä- ja yksilötyössä

Kasvattajan tulee arvioida ja pohtia, mihin toiminnalla pyritään ja keitä toiminta palvelee nyt tai tulevaisuudessa. Pienryhmä- ja yksilötyön tavoitteet vaihtelevat. Ne voivat olla kohdennettuja tukitoimia, mutta myös kiireettömiä kohtaamisia.

Pienryhmä- ja yksilötyötä on hyvä arvioida säännöllisesti: mitä hyötyä toiminnasta on lapsille ja onko toiminta johtanut toivottuun muutokseen.

Esimerkki: Mikäli lapsella on haasteita sosiaalisissa taidoissa ja ryhmässä toimimisessa, voi sosiaalista kanssakäymistä harjoitella pienryhmässä.

Lasta ei kuitenkaan saa asettaa tilanteeseen, josta hän ei koe selviytyvänsä.

Esimerkki: Suunnitelmallista yksilö- ja pienryhmätyötä on perusteltua tehdä myös silloin, kun lapsen käytöksessä tapahtuu aikuisen reagointia vaativa muutos. Lapsen, jonka elämässä on tapahtunut iso muutos, voi viedä esimerkiksi kalaretkelle ja tarjota lapselle läsnäoloa, jossa aikuinen on rinnalla vain lasta varten.

Toiminta koulun loma-aikoina

Leirit

Icehearts-kasvattaja järjestää joukkueensa lapsille toimintaa loma-aikoina. Tällöin kasvattajalla on mahdollisuus kohdata lapsia kiireettömästi ja viettää heidän kanssaan aikaa arjen ulkopuolella. Monille lapsille loma-ajat ovat erityisen hankalia, sillä juuri silloin perheiden haastavat tilanteet voivat kuormittaa lapsia tavallista enemmän.

Loma-aikojen leiri- ja muu yhteinen toiminta vahvistaa lasten sitoutumista Icehearts-toimintaan ja ehkäisee pitkiä taukoja kasvatustyössä. Yhdessä vietetty aika ja yhteiset kokemukset syventävät lapsen ja kasvattajan välistä luottamussuhdetta. Leireillä lapset ja nuoret harjoittelevat myös arjen ja yhteiskunnan kannalta tärkeitä taitoja sekä toimimista erilaisissa ympäristöissä ja ryhmissä.

Icehearts-kasvattaja järjestää joka vuosi koko joukkueelle vähintään yhden leirin, jolla yövytään. Kunkin lapsen valmiudet yöpymiseen tulee arvioida yksilöllisesti. Mahdollisen toisen leirin järjestäminen perustuu kasvattajan harkintaan sekä lasten tarpeisiin ja valmiuksiin.

Kasvattaja voi järjestää myös pienleirejä, joille osallistuu vain osa joukkueen lapsista. Myös pienleireillä on tärkeää ottaa huomioon lasten yksilölliset tarpeet ja suunnitella toiminta niitä vastaavaksi.

Päiväleirit

Loma-aikoina järjestetään päiväleirejä, jotka suuntautuvat esimerkiksi uimarannalle, luontoon tai huvipuistoon. Nämä leirit kestävät useita tunteja ja niissä lapsille tarjotaan ruokaa tai välipalaa. Päiväleirejä voi järjestää koko joukkueelle tai pienryhmille.

Muu loma-ajan toiminta

Kasvattaja suunnittelee loma-ajan toiminnan lasten tarpeiden ja toiveiden mukaan. Tärkeintä on kohdata lapset. Loma-ajan toiminta on

moninaista ja monimuotoista. Siihen kuuluvat myös pienryhmä- ja yksilötapaamiset. Koko joukkuetta koskeva toiminta voi olla esimerkiksi retkiä lähimaastoon, leikkipuistoon, urheilutapahtumiin, uimarannalle tai museoon.

Yhteistyö viranomaisten ja muiden lapsen palvelujen kanssa

Kasvattajan on tärkeää tietää, minkä palvelujen ja tukitoimien piirissä lapsi ja hänen perheensä ovat. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa, että lapsi ja perhe saavat oikea-aikaisesti tarkoituksenmukaista tukea palvelujärjestelmästä. Koska kasvattaja tuntee lapsen ja hänen perheensä hyvin, hän pystyy arvioimaan heidän palvelujensa tarvetta sekä välittämään tietoa tuen tarpeesta yhteistyötahoille.

Yhteistyötä viranomaisten ja muiden palvelujen kanssa tehdään lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti ja pääsääntöisesti huoltajan suostumuksella. Ilmoitusvelvollisuutta koskevissa tilanteissa toimitaan lain ja Iceheartsin ohjeiden mukaisesti. Lasten ja perheiden tuen tarpeet vaihtelevat, eikä viranomaisyhteistyö ole kaikkien kohdalla tarpeellista.

Yhteistyön peruselementit ja muistilistat

Muistilista periaatteista

- Kasvattaja on tietoinen erilaisista tuki- ja viranomaistoimista, jotka koskevat lasta ja perhettä.
- Kasvattaja sopii etukäteen huoltajan kanssa yhteydenpidosta tukipalveluihin ja viranomaisiin.
- Kasvattaja ohjaa perheitä palveluihin ja auttaa perheitä palvelutarpeen kartoituksessa. Kasvattaja auttaa perheitä löytämään perheen hyvinvointia edistäviä palveluita.
- Kasvattaja toimii aina lapsen edun mukaisesti. Jos lapsen kasvu tai kehitys on uhattuna, kasvattajalla on ilmoitusvelvollisuus.

Muistilista yhteistyöstä

- Osallistuminen lasta koskeviin viranomaistapaamisiin ja -neuvotteluihin edellyttää huoltajan suostumusta.
- Kasvattaja osallistuu kutsuttaessa viranomaistapaamisiin ja -neuvotteluihin tai lapsen edun sitä vaatiessa pyytää mahdollisuutta osallistua.

- Kasvattajan tehtävänä on antaa realistinen kuva lapsen ja perheen tilanteesta, tuoda esiin lapsen vahvuuksia ja tarkastella niiden kautta tukimuotoja.

Ilmoitusvelvollisuus

Kasvattajan on toimittava viipymättä, jos hänelle herää työssään huoli lapsen hyvinvoinnista, turvallisuudesta, kasvusta tai kehityksestä ja lapsen mahdollinen lastensuojelun tarve on syytä selvittää.

Tilanteen mukaan kasvattaja ottaa yhteyttä sosiaalihuoltoon yhdessä lapsen tai huoltajan kanssa tuen tarpeen arvioimiseksi, tekee lastensuojeluilmoituksen tai toimii Iceheartsin rikosepäilyä koskevan toimintaohjeen mukaisesti. Lastensuojeluilmoituksen tekeminen ei edellytä lapsen tai huoltajan suostumusta.

Kasvattaja ilmoittaa tilanteesta viipymättä esihenkilölle ja arvioi tämän kanssa tarvittavat toimenpiteet. Yhteydenotto esihenkilöön ei saa viivyttää lastensuojeluilmoituksen tai muun kiireellisen ilmoituksen tekemistä. Jos tilanne on kiireellinen tai esihenkilöä ei tavoiteta, kasvattaja tekee tarvittavan ilmoituksen viipymättä ja tiedottaa esihenkilöä mahdollisimman pian. Vastuu ilmoituksen tekemisestä on sillä kasvattajalla, jonka tietoon huoli tai epäily on tullut.

- Ilmoitusvelvollisuutta koskevat ohjeet: [Iceheartsin perehdytyskansio Skholessa](#).
- Kasvattajan täytyy myös tutustua Iceheartsin toimintaohjeeseen lasta koskevasta rikosepäilystä (kysy ohjetta esihenkilöltä).

Seuranta, vaikuttavuus ja tutkimus

Icehearts-toimintaa ja kasvatustyötä kehitetään, ja työn vaikuttavuutta arvioidaan hyödyntämällä seurantatietoa, tutkimusta ja hyväksi havaittuja käytäntöjä. Seurannasta saatava ja tutkittu tieto vahvistavat kasvattajien ammatillista osaamista sekä tukevat työn laadun kehittämistä. Tietoon perustuva toiminta edistää myös toiminnan kustannusvaikuttavuutta.

Icehearts-toimintaa seurataan Jääsydän-sovelluksen avulla. Organisaation lapsikohtaiset ja muut kyselyt tuottavat tärkeää tietoa toiminnan toteutumisesta, laadusta ja vaikutuksista. Seurantojen täyttäminen on olennainen osa kasvattajan työtä.

Icehearts on tutkimusmyönteinen organisaatio. Icehearts-toimintaa käsittelevä tutkimus ja yhteistyö tutkimusorganisaatioiden kanssa vahvistavat ymmärrystä toiminnan vaikutuksista sekä tukevat sen kehittämistä. Samalla ne vahvistavat Icehearts-toiminnan asemaa yhteiskunnallisesti merkittävänä ja ammatillisena toimijana.

Icehearts-toimintaa on tutkittu monipuolisesti eri näkökulmista. Myös toiminnan kustannusvaikuttavuutta on arvioitu erilaisilla laskentamalleilla ja aineistoilla. Icehearts-toiminta tunnetaan ja sitä arvostetaan laajalti, ja sen vaikutuksista on kertynyt merkittävästi tutkimus- ja seurantatietoa. Lisätietoa Icehearts-toimintaa käsittelevästä tutkimuksesta: [Katsaus Icehearts-tutkimukseen](#).

Vaikuttavuuden osoittaminen on 2020-luvulla entistä tärkeämpää. Tutkimus- ja seurantatieto auttaa kehittämään toimintaa, osoittamaan sen vaikutuksia sekä perustelemaan toiminnan merkitystä lapsille, perheille, yhteistyökumppaneille ja rahoittajille. Tutkimuksiin osallistuminen, tutkijoiden tukeminen sekä omien seurantojen huolellinen täyttäminen ovatkin osa kasvattajan ammatillista tehtävää.

Seurannan työkalut

Seuranta varten on luotu digitaalinen Jääsydän-sovellus ja seurantatyökalu.

Jääsydän-sovellukseen kasvattaja syöttää tietoja työstään, lasten osallistumisesta ja kehityksestä sekä kokemuksiinsa lapsille tarjottavan tuen hyödyistä ja vaikutuksista. Lisäksi Jääsydämessä on lasten itsearviointi, jossa lapsilta kysytään heidän elämästään ja kokemuksistaan Icehearts-toiminnasta.

Jääsydän-työkalun avulla kerättyä tietoa voidaan tietosuojan, tutkimuslupien ja suostumusten mukaisesti luovuttaa tutkijoiden käyttöön sekä hyödyntää rahoittajille tehtävässä raportoinnissa.

Seurantaa voi myös tarkastella omien kasvatustyön tavoitteiden tai Icehearts-organisaation näkökulmasta. Seuranta tukee kasvattajan ammatillista kehittymistä ja auttaa työn suunnittelussa.

Osa seurantaa ovat lasten vanhemmille ja huoltajille suunnatut kyselyt. Niissä vastaajia pyydetään kertomaan kokemuksistaan sekä arvioimaan Icehearts-toiminnan hyötyjä ja vaikutuksia.

Tiedolla johtaminen

Tiedolla johtaminen ja tiedolla ohjaaminen ovat tärkeä osa esihenkilöiden ja kasvattajien työtä. Tieto tukee päivittäistä kasvatustyötä ja vahvistaa Icehearts-toiminnan vaikuttavuutta. Toisin sanoen seurannoilla ja tiedolla johtamisella vastataan entistä paremmin lasten, nuorten ja perheiden tuen tarpeisiin. Kasvattajalla on tärkeä rooli tiedon keräämisessä ja kirjaamisessa. Kasvattajan täytyy myös osata hyödyntää tietoa ja tarpeen mukaan muokata työtään vaikuttavampaan suuntaan.

Vastuullisuus ja velvollisuudet

Icehearts-organisaatio tunnetaan vastuullisuudesta, läpinäkyvyydestä ja eettisestä toiminnasta. Icehearts on luotettu yhteistyökumppani kunnissa ja rahoittajien silmissä sekä sidosryhmissä. Organisaatiota pidetään turvallisena ja luotettavana yhteistyökumppanina. Icehearts-toiminnan ja -organisaation maine perustuu laadukkaaseen ja vastuulliseen perustyöhön. Icehearts-kasvattaja kohtaa aina lapset, nuoret, perheet ja muut lasten kanssa työskentelevät tahot kunnioittavasti ja ammattimaisesti.

Kasvattajan vastuut

Kasvattajan on tunnettava vastuunsa lapsista, nuorista ja perheistä. Työssä on tärkeää toimia organisaation arvojen ja toimintatapojen mukaisesti. Icehearts-kasvattaja edustaa koko organisaatiota ja kasvattajien asenne ja käyttäytyminen vaikuttavat Icehearts-toiminnan maineeseen. On myös huomioitava, että organisaation toiminta sekä kasvatustyössä että hallinnollisessa työssä vaatii sitä, että noudatamme organisaation ohjeistuksia.

Ohjeistukset perustuvat lainsäädäntöön, työsuojelun vaatimuksiin, toiminnan rahoittajien kanssa tehtyihin sopimuksiin sekä tiedolla johtamisen tarpeisiin. Ohjeistukset on laadittu toiminnan ja työntekijän turvaksi sekä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Lapset, joukkue ja Icehearts-malli

Icehearts-kasvattaja sitoutuu työskentelemään Icehearts-mallin mukaisesti. Työnkuvaä käsittelään muun muassa tässä oppaassa, palvelulupauksessa, perehdyttämismateriaaleissa ja muissa kasvatustyötä koskevissa materiaaleissa.

Kasvattajan tehtävänä on suunnitella kasvatustyö ja -toiminta lapsi- ja nuorilähtöisesti sekä yksilön että ryhmän näkökulmasta ja huomioida joukkueen jäsenten haavoittuva asema. Kasvattaja suunnittelee ja toteuttaa työtään vastuullisesti ja organisaation arvojen mukaisesti. Hän pohtii, mitä toiminnalla tavoitellaan ja millaiset resurssit ovat käytössä.

Icehearts-organisaation ohjeistukset

Icehearts käyttää työvälineinä Microsoft Teamsia ja Skhopen oppimisympäristöä. Niistä löytyvät perehdytysmateriaalit ja tärkeimmät työtä koskevat dokumentit.

Icehearts-organisaation työntekijöillä on käytettävissään henkilöstöohjeistus, joka täydentää työsopimusta ja ohjaa työn tekemistä. Henkilöstöohjeistus antaa työhön selkeät periaatteet, turvaa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen sekä tarjoaa työntekijälle käytännön ohjeita. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus lukea henkilöstöohjeistus ja palata siihen aina tarvittaessa.

Henkilöstöohjeet: [Henkilöstöohjeet Skholessa](#).

Listaus muista kasvattajan työn kannalta olennaisista kysymyksistä

Seuraavaan on koottu tiiviisti muita kasvattajan työn kannalta olennaisia asioita.

Tarvittava perehdytys

Perehdytyksen tarkoitus on antaa kasvattajalle selkeä kuva työtehtävistä, toimintatavoista ja vastuualueista. Perehdytyksellä varmistetaan, että uusi kasvattaja saa työnsä käyntiin mahdollisimman sujuvasti ja turvallisesti.

Tarvittavien materiaalien saatavuus ja päivitys

Icehearts-organisaatio huolehtii, että kasvattajan käytössä olevat ohjeet, lomakkeet ja toimintamallit ovat ajantasaisia ja helposti löydettävissä.

Talouden seuranta

Icehearts-organisaatio, esihenkilöt ja kasvattaja seuraavat käytettävissä olevia resursseja, budjettia ja kustannuksia. Jokainen osaltaan varmistaa, että toiminta pysyy taloudellisesti kestäväällä pohjalla.

Psykososiaalinen tuki

Esihenkilöt tarjoavat kuuntelevaa tukea ja läsnäoloa. He auttavat työntekijää käsittelemään kuormitusta, tunteita ja haastavia tilanteita.

Tavoitteiden asettelun vahvistaminen ja arjen työn suunnittelun apu

Esihenkilöt auttavat työntekijää asettamaan työnsä tavoitteita, priorisoimaan ja rakentamaan selkeitä työpäivän rakenteita.

Työssäjaksamisen tukeminen ja työhyvinvoinnista huolehtiminen

Kasvattaja seuraa työn kuormitustasoa ja omaa hyvinvointiaan. Tarvittaessa esihenkilöltä saa tukea ja vinkkejä palautumiseen, tauottamiseen ja työn rajaamiseen.

Esihenkilö on tukena toiminnan toteuttamisessa ja haastavissa tilanteissa

- Perheiden kanssa työskentelyssä
- Yhteistyössä
- Ristiriitatilanteissa, epäselvyyksissä tai vastuissa

Esihenkilöt mahdollistavat turvallisen yhdessä toimimisen.**Kokonaiskuvan hallinta ja sanoittaminen**

Esihenkilö hahmottaa työn kokonaisuuden ja osaa avata sen työntekijöille. Hän tuo näkyväksi punaisen langan ja toiminnan tarkoituksen.

Edustaminen (ohjausryhmät, hallitukset, verkostot)

Esihenkilö edustaa alueellista tiimiä ja työntekijöitä eri foorumeilla. Hän välittää tietoa ja varmistaa, että työntekijät saavat tarpeen mukaista tukea.

Yhteydenpito lapsiin ja nuoriin

Icehearts-kasvattaja on säännöllisesti yhteydessä joukkueensa kaikkiin lapsiin, myös silloin, kun lapsi ei syystä tai toisesta ole aktiivisesti mukana toiminnassa. Yhteydenpito on tärkeää, jotta lapsen ja kasvattajan välinen luottamus ja yhteys säilyvät. Kasvattajan tulee seurata lasten osallistumista ja reagoida, mikäli joku lapsista jättää toistuvasti osallistumatta toimintaan. Selvittääkseen lapsen poissaolon syitä kasvattaja voi olla yhteydessä lapseen, perheeseen tai huoltajaan.

Vastuunjako

Kasvattaja

- toimii oppaan ja muiden ohjeiden mukaisesti.
- suunnittelee ja toteuttaa toimintaa.
- pitää yhteyttä lapsiin ja perheisiin.
- dokumentoi ja täyttää seurannat.
- seuraa taloutta ja resursseja.
- reagoi huoliin ja turvallisuuspoikkeamiin.
- pyytää tukea tilanteissa, joissa oma osaaminen tai toimivalta ei riitä.

Esihenkilö/Tiimimentori

- perehdyttää ja varmistaa ohjeiden ymmärtämisen.
- tukee ammatillista harkintaa.
- seuraa työn laatua ja toimintamallin toteutumista.
- auttaa priorisoinnissa ja kuormittavissa tilanteissa.
- hyväksyy toimintaan liittyvät perustellut poikkeamat.
- huolehtii siitä, ettei kasvattaja jää yksin vakavissa tilanteissa.

Organisaatio

- pitää ohjeet ja lomakkeet ajan tasalla.
- huolehtii koulutuksesta, työvälineistä ja tietojärjestelmistä.
- antaa selkeät turvallisuus- ja kriisiohjeet.
- turvaa työhön sovitut resurssit.
- seuraa toimintamallin yhdenmukaista toteutumista.
- huolehtii työntekijöiden tuesta ja yhdenvertaisesta kohtelusta.

Olemme olemassa, jotta yksikään lapsi ei jää yksin.

icehearts.fi